Կարողություն. ներըմբռնում Արտահայտել համապարփակ անձնական աշխարհընկալումը՝ հարգելով այլոց կարծիքները:	• Ճանաչել տեսության և փաստացի ապացույցների միջև եղած փոխադարձ կապը: • Կիրառել վարքագծային գիտության ոլորտում ունեցած գիտելիքներն ու ընկալումը կյանքի իրական իրավիճակներում: • Դրսևորել ընդհանրական հմտությունների ընդհանրական տարատեսակ հմտություններ, ներառյալ՝ հաղորդակցման, տեղեկատվության մշակման, թիմային աշխատանքի, քննադատական և ստեղծագործական մտածողության, համակարգչային և ինքնուրույն ուսումնառության հմտությունները: • Հավատարիմ լինել էթիկական և մասնագիտական վարքագծի բարձր չափորոշիչներին: • Դրսևորել ստեղծագործական մոտեցում նոր և առկա տեխնոլոգիաները կրթական նպատակներով, ինչպես նաև սոցիալ-տնտեսական միջավայրում կիրառելիս:	• Խնդիրների լուծում: • Քննարկման թեմայի առաջադրում/Վիքի-ում բովանդակության վերբեռնում՝ սեփական ներդրում ունենալով կիբեռ տիրույթի բովանդակության հարստացմամբ • Իրական կյանքի ուսումնասիրություններ՝ դիտման եղանակով: • Հարակից առարկաների ու թեմաների գնահատում, օրինակ՝ բջջային հեռախոսները և քաղցկեղը • Խմբի վիքի էջ, բլոգ, վեբկայք՝ գործնական առցանց համայնք ստեղծելու համար:	• Զեկույցներ, շահակիցների ընդունելի քաղաքականություն: • Ինքնագնահատում, փոխգնահատում և դասախոսների կողմից գնահատում: • Խմբային ներկայացում, վեբկայքի կամ Վիքի էջի ստեղծում:	• Հետազոտական մեթոդներ և վիճակագրություն • Հիմնական հետազոտական ծրագիր • SS խմբային նախագիծ / IDEA նախագիծ • Սոցիալական հոգեբանություն

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 10.
ՄԿԾ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՄԿԾ ուսումնառության արդյունքներ Ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելուց հետո ուսանողը պետք է կարողանա՝	Գնահատման հնարավոր ռազմավարություն
• ցուցաբերել խորքային գիտելիքներ և քննադատական ընկալում հոգեբանության և դրա կիրառությունների ոլորտում (հատկապես մարդ – համակարգիչ փոխազդեցության համատեքստում), • զանազանել տարբեր տեսակետներ՝ հիմվելով ոլորտում ունեցած գիտելիքների վրա: • ճանաչել տեսության և փաստացի ապացույցների միջև առկա փոխադարձ կապը, • կիրառել վարքագծային գիտության ոլորտում ունեցած գիտելիքներն ու ընկալումը իրական կյանքի տարբեր իրավիճակներում, • կիրառել մի շարք հետազոտական հմտություններ և գիտական մեթոդներ վարքագծի ուսումնասիրության գործընթացում՝ ներառյալ այն հմտությունները, որ ուսանողը ձեռք է բերել իր ավարտական անկախ հետազոտության ընթացքում, • դրսևորել ընդհանրական տարատեսակ հմտություններ՝ ներառյալ հաղորդակցման, տեղեկատվության մշակման, թիմային աշխատանքի, քննադատական և ստեղծագործական մտածողության, համակարգչային և ինքնուրույն ուսումնառության հմտությունները, • զարգացնել հոգեբանության և այլ ոլորտներում շարունակական	

ուսումնառության կարողություններ, • օգտագործել մի շարք գործիքներ և մեթոդներ՝ տվյալների վիճակագրական ուսումնասիրության համար, • տարբերակել քանակական և որակական մեթոդները, • հավատարիմ լինել էթիկական և մասնագիտական վարքագծի բարձր չափորոշիչներին, • որդեգրել ստեղծագործական մոտեցում նոր և առկա տեխնոլոգիաները կրթական նպատակներով, ինչպես նաև սոցիալ-տնտեսական միջավայրում կիրառելիս:	

Լաբորատոր զեկույցներ, հարցաշարեր, պորտֆոլիոներ, էսսեներ, բլոգներ, վիքիները, պաստառներ, ներկայացումներ, գրականության ուսումնասիրություն և վերլուծություն, հետազոտական ծրագրեր, նախատիպերի ստեղծում, դեպքերի ուսումնասիրություններ, ուսանողների վարածսեմինարներ, ամսագրեր (հանդեսներ), տեսահոլովակներ, փոխգնահատում, լսարանային թեստեր, վեբկայքեր, բանավեճեր, առցանց դասընթացներ, ծայնագրություններ:

ՄԿԾ ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներ (ՈՒԱԱ)	Մոդուլի/ուսումնական միավորի ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներ																												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
ՄԿԾ ՈՒԱԱ 1 գնահատվելու է...																													
ՄԿԾ ՈՒԱԱ 2 գնահատվելու է...																													
ՄԿԾ ՈՒԱԱ 3 գնահատվելու է...																													
ՄԿԾ ՈՒԱԱ 4 գնահատվելու է...																													
ՄԿԾ ՈՒԱԱ 5 գնահատվելու է...																													
ՄԿԾ ՈՒԱԱ 6 գնահատվելու է...																													
ՄԿԾ ՈՒԱԱ 7 գնահատվելու է...																													
ՄԿԾ ՈՒԱԱ 8 գնահատվելու է...																													

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 11.
ՄԿԾ ՅՈՒՐԱՔԱՆՉՅՈՒՐ ՓՈՒԼԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Փուլ 1

1-ին փուլը ծրագրի հիմքն է: Այն ապահովում է հիմնական բովանդակությունն ու հմտությունները, որոնք անհրաժեշտ են XXX ծրագրում ուսումնառելու համար: 1-ին փուլում բոլոր ուսանողներն անցնում են Xxxxx մոդուլները:

Փուլ 2

2-րդ փուլում ուսանողներն սկսում են ձևավորել XXXX-ում իրենց գիտելիքներն ու հմտությունները, ինչպես նաև ուսումնասիրել XXXX-ի տարբեր ոլորտները: 2-րդ փուլում բոլոր ուսանողներն անցնում են xxx հիմնական մոդուլները, տվյալ ֆակուլտետում դասավանդվող կամընտրական առարկաները և xxxx:

Այնուհետև ուսանողները բաժանվում են հոսքերի՝ մնացյալ 20 կրեդիտները լրացնելու համար.

- Մոդուլ/Ուսումնական միավոր Ա
- Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր Բ

Փուլ 3

3-րդ փուլը նպաստում է կրթական աստիճանի ձևավորմանը. այն ապահովում է շնորհվող վերջնական որակավորման 1/3-ը: Այս փուլում ձևավորվում և ամրապնդվում են ուսանողների գիտելիքներն ու հմտությունները: Ուսանողները իրականացնում են խմբային նախագիծ XXXX-ի շրջանակում: 3-րդ փուլի ընթացքում բոլոր ուսանողներն անցնում են XXXX հիմնական մոդուլները: Այնուհետև, ուսանողները բաժանվում են հոսքերի՝ մնացյալ 20 կրեդիտները լրացնելու համար.

- Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր Գ
- Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր Դ

Փուլ 4

4-րդ փուլում ամրապնդվում է ուսանողների ուսումնառությունը, և նրանց հնարավորություն է ընձեռվում իրականացնելու անկախ հետազոտական ծրագիր՝ դասախոսների ղեկավարությամբ: Այս փուլն ապահովում է շնորհվող վերջնական որակավորման 2/3-ը: 4-րդ փուլի ընթացքում բոլոր ուսանողներն անցնում են xxxxx հիմնական մոդուլները և կուրսային/ավարտական հետազոտական նախագծի իրականացնում:

1.Մոդուլի/Ուսումնական միավորի անվանումը, կրեդիտները և գնահատման ձևերը

Ծրագրի անվանումը	

Փուլ	Մոդուլներ						
1	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ * Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 5 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 5 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն
2	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 5 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր որ 5 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն
3	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 5 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 5 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն
4	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումն ական միավոր 10 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 5 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն	Մոդուլ/Ուսումնա կան միավոր 5 կրեդիտ X% ԸԳ Y% քննություն

** ԸԳ – ընթացիկ գնահատում*

2. ՄԿԾ առաջարկվող ժամանակացույց: Փուլ 1

Որակավորման անվանումը	Բակալավրի/Մագիստրոսի
Մասնագիտացման ոլորտը	
Առաջարկվող ուսումնառության ձևերը	
Փուլը	

Մոդուլի/Ուսումնական միավորի անվանումը	Կարգավիճակը (Պ- պարտադիր/ Կ- կամընտրական)	Կրեդիտների թիվը	Ընդհանուր ժամերը	Գնահատման ձևերը				Ուսանողի ծանրաբեռնվածությունը (յուրաքանչյուր ուսանողի համար)		
				ԿԳ	Նախագիծ	Քննություն	Առավելագույնը	Ուղղորդվող	Ինքնուրույն	Ընդհանուր
Մոդուլ/Ուսումնական միավոր	Պ									
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ									
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ									
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ									
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ									
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ									
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ									
Ընդհանուր		60								

3. ՄԿԾ առաջարկվող ժամանակացույց: Փուլ 2

Որակավորման անվանումը	Բակալավրի/Մագիստրոսի
Մասնագիտացման ոլորտը	
Առաջարկվող ուսումնառության ձևերը	
Փուլը	

Մոդուլի/Ուսումնական միավորի անվանումը	Կարգավիճակը (Պ-պարտադիր/ Կ- կամընտրական)	Կրեդիտների թիվը	Ընդհանուր ժամերը	Գնահատման ձևերը				Ուսանողի ծանրաբեռնվածությունը (յուրաքանչյուր ուսանողի համար)		
				ԿԳ	Նախագիծ	Քննություն	Առավելագույնը	Ուղղորդվող	Ինքնուրույն	Ընդհանուր
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Կ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Կ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Կ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Կ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Ընդհանուր		60								

4. ՄԿԾ առաջարկվող ժամանակացույց: Փուլ 3

Որակավորման անվանումը	**Բակալավրի/Մագիստրոսի**									
Մասնագիտացման ոլորտը										
Առաջարկվող ուսումնառության ձևերը										
Փուլը										
Մոդուլի/ Ուսումնական միավորի անվանումը	Կարգավիճակը (Պ- պարտադիր/ Կ- կամընտրական)	Կրեդիտների թիվը	Ընդհանուր ժամերը	**Գնահատման ձևերը**				**Ուսանողի ծանրաբեռնվածությունը (յուրաքանչյուր ուսանողի համար)**		
				ԿԳ	Նախագիծ	Քննություն	Առավելագույնը	Ուղղորդվող	Ինքնուրույն	Ընդհանուր
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Կ							100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Կ							100	150	250
Ընդհանուր		60								

Այս փուլն ապահովում է շնորհվելիք վերջնական որակավորման 1/3-ը:

5. ՄԿԾ առաջարկվող ժամանակացույց. Փուլ 4

Որակավորման անվանումը	Բակալավրի/Մագիստրոսի									
Մասնագիտացման ոլորտը										
Առաջարկվող ուսումնառության ձևերը										
Փուլը										
Մոդուլի/Ուսումնական միավորի անվանումը	Կարգավիճակը (Պ - պարտադիր, Կ - կամընտրական)	Կրեդիտների թիվը	Ընդհանուր ժամերը	**Գնահատման ձևերը**				**Ուսանողի ծանրաբեռնվածությունը (յուրաքանչյուր ուսանողի համար)**		
				ԿԳ	Նախագիծ	Քննություն	Առավելագույնը	Ուղղորդվող	Ինքնուրույն	Ընդհանուր
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ	10	90	100%			100%	100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ	10	90	50%		50 %	100%	100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ	20	50		100%			100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Պ	10	90	50%		50 %	100%	100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Կ	10	90	50%		50 %	100%	100	150	250
Մոդուլ/ Ուսումնական միավոր	Կ	10	90	50%		50 %	100%	100	150	250
Ընդհանուր										

Այս փուլն ապահովում է շնորհվող վերջնական որակավորման 2/3-ը: Վերջնական որակավորման ընդհանուր ՄՕԳ-ը կազմում է 3-րդ փուլի 1/3-ը և 4-րդ փուլի 2/3-ը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 12.
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲԵՆՉՄԱՐՔԻՆԳԻ ՁԵՎԱՉԱՓ

Մասնագիտության կրթական ծրագրի բենչմարքինգի ձևաչափ

Հաստության անվանումը____

ՄԿԾ անվանումը՝ ____

Աստիճանը (բակալավրիատ/մագիստրատուրա)՝____________________________

Բաժնի/ֆակուլտետի կոնտակտային տվյալները____________________________

Անվանումը_______________**Հեռախոս՝**_______________**Էլ. հասցե՝** _______________

Ներկայացման ամսաթիվը՝____

Մասնագիտության կրթական ծրագրի նպատակը

Ներկայացնել բենչմարքինգի ենթարկվող ՄԿԾ նպատակը:

ՄԿԾ-ով սահմանված ուսումնառության արդյունքների գնահատում

Ուսումնառության վերջնարդյուքները	Դասընթաց/Մոդուլ	Գնահատում	Լրացուցիչ տեղեկություններ	Դասավանդման մեթոդներ	Ուսումնառության մեթոդներ
Չափելի արդյունքներ, որոնք ցույց են տալիս, թե ուսանողը տվյալ ՄԿԾ-ն ավարտելիս ուսումնառության արդյունքում ինչպիսի գիտելիք, կարողություններ, հմտություններ և վարքագծային դրսևորումներ է ձեռք բերել:	Այն դասընթացները, որոնց ընթացքում ներկայացվում, դասավանդվում և չափվում են ուսումնառության արդյունքները:	Միջոցառումներ՝ ուղղված այն տվյալների հավաքագրմանը, որոնք կփաստեն, որ ուսանողները ձեռք են բերել ուսումնառության արդյունքները (գնահատման ո՞ր տեսակն է օգտագործվել, ուսանողների աշխատանքների օրինակներ, գնահատման արդյունքներ, հարցումներ, ավարտական վերջնահաշվարկներ, կրկնական հարցումներ, շրջանավարտների մասին տեղեկություններ և այլն):	Ուսանողների և դասախոսների կողմից դասընթացի գնահատման արդյուքներ, դասալսման կամ դասավանդման գործընթացի, ուսումնական պլանի գնահատման արդյուքններ, շրջանավարտների քանակը, աշխատանքի ընդունվածների տոկոսը, շրջանավարտներին աշխատանքի ընդունող կազմակերպությունները, շրջանանվարտների շրջանում անցկացված հարցումները և այլն:	Ուսումնառության ընթացքում ուսանողին ուղղորդելու համար օգտագործված մեթոդներ:	Սովորելու համար ուսանողի օգտագործած մեթոդներ:
1					
2					
3					
4					

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

Ուսանողների ուսումնառության արդյունքներ կամ բենչմարքներ

Ուսումնառության արդյունք / Բենչմարք		Ռեսուրսներ/լաբորատորիաներ

Ուսումնառության արդյունք/բենչմարք	Գնահատում կամ կատարողականի ցուցանիշ2 (թեզեր, ավարտական նախագծեր, պորտֆոլիո, քննություն)	**Անցողիկ շեմի չափանիշներ**	**Ո՞ր գործունեությամբ են գնահատվում ուսումնառության վերջնադյունքները / բենչմարքները** (դասընթաց, ուսումնաարտադրական պրակտիկա, նախագծեր և այլն)

ՄԿԾ բենչմարքինգի ձևաչափ

1. Կրթական ծրագրի նպատակը (ներկայացնել կրթական ծրագրի ընդհանուր նպատակը)
2. Ուսումնառության արդյունքներ (նկարագրել տվյալ կրթական ծրագրի համար ուսումնառության ակնկալվող արդյունքները)
3. Թիրախային լսարանը (ներկայացնել՝ ովքեր են ներգրավված տվյալ կրթական ծրագրում: Արդյոք սա ընդհանրական ծրագիր է, որն իրականացվում է հաստատության ողջ ծավալո՞վ, թե՞ հարմարեցված է կոնկրետ ոլորտի կարիքներին)
4. Կրթական ծրագրի կազմակերպումը (ներկայացնել, թե ով է պատասխանատու կրթական ծրագրի կազմակերպման համար)
4.1 Ո՞վ է պատասխանատու՝ ա. կրթական ծրագրի վարչարարության և ընդունելության համար բ. կրթական ծրագրի մշակման համար գ. կրթական ծրագրի իրականացման համար դ. կրթական ծրագրի գնահատման, վերնայման և լրամշակման համար
4.2 Ինչպե՞ս է ֆինանսավորվում կրթական ծրագիրը (կենտրոնացվա՞ծ ֆինանսավորում, թե՞ կենտրոնական բյուջեից ըստ առաջնահերթության հատկացումներով)
4.3 Ե՞րբ է իրականացվում կրթական ծրագիրը (հաճախականությունը և տարվա ժամանակահատվածը)
4.4 Ինչպե՞ս է իրականացվում կրթական ծրագիրը (ինչպե՞ս են մասնակիցներին խրախուսում հաճախել, ինչպիսի՞ հնարավորություններ են ստեղծվում նրանց համար,

օրինակ՝ուսումնական գործողությունների ժամանակացույցի առկայություն)
5. Կրթական ծրագրի բովանդակությունը (նկարագրել ծրագրի լայն բովանդակության նպատակը)
Կրթական ծրագրում ընդգրկված հիմնական տեսությունները/խնդիրները ներառում են՝ ա. ուսումնառություն Այո ☐ Ոչ ☐ բ. դասավանդում Այո ☐ Ոչ ☐ գ. ուսումնական պլան Այո ☐ Ոչ ☐ դ. գնահատում Այո ☐ Ոչ ☐ ե. հետադարձ կապ Այո ☐ Ոչ ☐ զ. արժևորում (evaluation) Այո ☐ Ոչ ☐ է. ռեսուրսներ Այո ☐ Ոչ ☐ է. հմտությունների և կարողությունների զարգացում Այո ☐ Ոչ ☐ թ. տեխնոլոգիաների կիրառում Այո ☐ Ոչ ☐ ժ. այլ (ներկայացնել)
6. Կրթական ծրագրի կառուցվածքը (ներկայացնել՝ ինչպես է մատուցվում կրթական ծրագիրը)

6.1 Լսարանային ժամերի քանակը	
6.2 Ուսումնական պարապմունքների/ դասերի քանակը	
6.3 Ուսումնական պարապմունքների/ դասերի բաշխումը շաբաթվա կտրվածքով (օրինակ՝ շաբաթական ..... օր, օրական ..... ժամ)	
6.4 Արտալսարանային աշխատանքներ (առկայության դեպքում մանրամասն նկարագրություն)	

7. Ներգրավման գործընթաց (ներկայացնել, թե կրթական ծրագիրն ինչպես է նպաստում ներգրավվածությանը)

Դասավանդման գործիքներն ու մեթոդները ներառում են՝

ա. գործնական աշխատանքներ Այո ☐ Ոչ ☐

բ. սեմինարներ (հրավիրված դասախոսներ...) Այո ☐ Ոչ ☐

գ. դասախոսություններ Այո ☐ Ոչ ☐

դ. տեսալսողական միջոցների կիրառում Այո ☐ Ոչ ☐

ե. այլ (նկարագրել)

8. Կրթական ծրագրի ուսումնառության արդյունքների գնահատում (ինչպե՞ս եք գնահատում, որ ուսումնառության սահմանված արդյունքները ձեռք են բերվել)

Կրթական ծրագրի ուսումնառության վերջնարդյունքների հետ կապված՝

8.1 կրթական ծրագիրը գնահատում է ուսումնառության վերջնարդյունքները Այո ☐ Ոչ ☐

8.2 կրթական ծրագիրը կիրառում է ձևավորող գնահատում Այո ☐ Ոչ ☐

8.3 կրթական ծրագիրը կիրառում է ամփոփող գնահատում Այո ☐ Ոչ ☐

8.4 կրթական ծրագրի մասնակիցներն իրականացնում են ինքնագնահատում Այո ☐ Ոչ ☐

8.5 դասախոսները գնահատում են մասնակիցների արդյունքները Այո ☐ Ոչ ☐

8.6 կրթական ծրագրի գնահատումը կենտրոնանում է ուսումնառության կարճաժամկետ վերջնարդյունքների վրա Այո ☐ Ոչ ☐

8.7 Ո՞րն է արդյունավետ ուսուցման վկայությունը և ինչպե՞ս է այն գնահատվում (հակիրճ ներկայացնել)

9. Փոխկապակցման գործընթաց (որքանո՞վ է կրթական ծրագիրը կապվում կրթական այլ ծրագրերի հետ)

9.1Կրթական ծրագիրը առնչվում է արդյոք մասնագիտական և ինստիտուցիոնալ զարգացման այլ գործողությունների Այո ☐ Ոչ ☐

9.2ՄԿԾ-ն փոխկապակցված է հետբուհական վկայական, դիպլոմ, մագիստրոսի աստիճան շնորհող այլ ծրագրերի հետ Այո ☐ Ոչ ☐

9.3. Այլ (ներկայացնել)

10. Կրթական ծրագրի գնահատում (ինչպե՞ս է որոշվում կրթական ծրագրի արդյունավետությունը)

Կրթական ծրագրի արդյունավետությունը գնահատելիս ուշադրություն է դարձվում՝

10.1 կրթական ծրագրի կազմակերպման վրա Այո ☐ Ոչ ☐

10.2 կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի վրա Այո ☐ Ոչ ☐

10.3 ուսումնառության արդյունքների վրա Այո ☐ Ոչ ☐

10.4 այլ (ներկայացնել)

Պրակտիկ գործունեության վրա կրթական ծրագրի ազդեցությունը որոշելու համար ուշադրություն է դարձվում՝

10.5 անհատական պրակտիկային Այո ☐ Ոչ ☐

10.6 այլ (ներկայացնել)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 13.
ԱՐՏԱՔԻՆ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐ (ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿ)

ANQA

ALIGN
ACHIEVING AND CHECKING THE ALIGNMENT BETWEEN ACADEMIC PROGRAMMES AND QUALIFICATION FRAMEWORKS

Փաստաթղթի նպատակը

Սույն փաստաթուղթը սահմանում է 2 նպատակ՝ ուղղորդել ՄԿԾ-ների համապատասխանեցման գործընթացի պլանավորումն ու ստուգումը և ՄԿԾ որակի ապահովման գործընթացում համակարգել ՄԿԾ-ն իրականացնողների և արտաքին փորձագիտական խմբի անդամների երկխոսությունը:

ՄԿԾ որակի ապահովման գործընթացում բուհերը պետք է տրամադրեն փաստեր այն մասին, որ նախանշված որակավորումները շնորհվում են հաստատված կարգով, ինչպես նաև երաշխավորեն, որ կրթական համակարգի բաղադրիչները՝ չափորոշիչները, ուսումնական ծրագիրը, գնահատման համակարգը և դասավանդման գործընթացը միտված են ցանկալի նպատակների իրականացմանը:

Փաստաթղթի կառուցվածքը

Սույն փաստաթղթի առաջին բաժինը նկարագրում է այն հիմնարար սկզբունքները, որոնցով բուհերը պետք է առաջնորդվեն համապատասխանեցման գործընթացում, իսկ երկրորդ բաժինը վերաբերում է այն ուղղորդող հարցադրումներին, որոնք արտաքին փորձագիտական խումբը պետք է կատարի համապատասխանության ապահովման գործընթացն ուսումնասիրելիս/ստուգելիս:

III. ՄԿԾ-ների համապատասխանության ապահովման գործընթացի պլանավորման հիմնարար սկզբունքները

Որակավորումների ազգային շրջանակը և ուսումնառության արդյունքների վրա հիմնված կրթությունը

Առաջին և հիմնարար սկզբունքը, որն ուղղորդում է բուհերին համապատասխանեցումը պլանավորելիս, Որակավորումների ազգային շրջանակն (ՈԱՇ) է: 2011 թ. Հայաստանն ընդունեց ՈԱՇ-ը և այսպիսով անցում կատարեց դեպի ուսումնառության արդյունքների

վրա հիմնված կրթություն, քանի որ այդ շրջանակի հիմնական առանձնահատկությունն այն է, որ որակավորումները նկարագրված են ուսումնառության արդյունքների հիման վրա: Ուսումնառության արդյունքները, հետևաբար, արտացոլում են, թե որքանով է իրականացված կրթությունն առաջընթաց ապահովում կրթական համակարգում: Այս փաստաթղթում նկարագրվում են գիտելիքի և ընկալման առաջընթացը, հմտությունների և ընդհանրական կարողությունների մակարդակը: Բացի այդ, ընդունված շրջանակով շնորհվող որակավորումների թափանցիկությունը, հասանելիությունը, զարգացումը և որակը կապվում են աշխատաշուկայի պահանջների հետ:

Այսպիսով, սույն շրջանակով բուհերի համար պատասխանատվություններ են սահմանվում ՄԿԾ համապատասխանեցումը պլանավորելիս: Բուհերը պետք է երաշխավորեն, որ մատուցվող կրթությունը և որոշակի ժամանակահատվածում ուսանողների առաջընթացը հանգեցնում են համապատասխան աստիճանի (մագիստրոսի/բակալավրի) որակավորման ձեռքբերմանը:

Վերոնշյալ գործընթացի արդյունավետ իրականացումը ստուգվում է որակի ապահովման գործողությունների միջոցով:

Առաջընթացի ապահովման ինստիտուցիոնալ կարողությունների շրջանակը

Համապատասխանեցման պլանավորման հաջորդ սկզբունքը հաստատության կարողությունների շրջանակն է, որը բուհերին ուղղորդում է ՄԿԾ-ի մեջ ներդնելու ՈԱՇ-ի հիմնական բաղադրիչները՝ շեշտադրելով մատուցվող կրթության առաջընթացը: Բուհերը կարող են ՈԱՇ-ի բաղադրիչները ներդնել ըստ իրենց հավակնությունների՝ կիրառելով ինստիտուցիոնալ կարողությունների շրջանակը: Վերջինս պետք է արտացոլի ձեռքբերումների մակարդակը յուրաքանչյուր ուսանողի համար, ինչպես նաև ցույց տա ուսանողների առաջընթացը որոշակի ժամանակահատվածի համար:

Ինստիտուցիոնալ կարողությունների շրջանակն արտացոլում է նաև ՈԱՇ-ի՝ առաջընթացին միտված բաղադրիչները, ինչպիսիք են, օրինակ, ինքնավարությունն ու պատասխանատվությունը, առաջադրանքների բարդությունը և այլն, ևապա այս բաղադրիչները կրթական գործընթացում բաշխում այնպես, որ ուսումնառության արդյունքների ձեռքբերումն իրականցվում է որպես տրամաբանորեն հաջորդող գործողություն:

Բուհերը կարող են պլանավորել որոշակի մակարդակում ակնկալվող առաջընթացը՝ ըստ ուսումնառության տարիների, ինչպես նաև նկարագրել աճող բարդության աստիճանը, ուսանողների պատասխանատվության և ինքնավարության մակարդակը յուրաքանչյուր փուլի/տարվա ընթացքում: Սա վերաբերում է փաստացի գիտելիքներին և հմտություններին և այն իրադրությանը, որում դրանք պետք է կիրառվեն: Սա ներառում է նաև առաջադրանքներ/հանձնարարություններ կատարելիս ուսանողների դրսևորած ինքնավարության աստիճանի, այդ առաջադրանքների/հանձնարարությունների բարդության, ինչպես նաև գիտելիքների ու հմտությունների կիրառման համատեքստի հետ կապված ակնկալիքները:

Այսպիսով, նշված մակարդակները կարող են արտահայտվել շրջանակի մեջ, և ելնելով նրանից, թե հմտությունների շրջանակն ինչպես է սահմանում հմտությունների ձեռքբերման ակնկալվող մակարդակը և աշխատանքի ծանրաբեռնվածությունը, կարելի է սահմանել հետևյալ մակարդակները. հիմնական մակարդակ (ուսումնասիրել և մշակել), շարունակական աճի

մակարդակ (ծավալել և խորացնել), առաջանցիկ մակարդակ (ինտեգրել և մասնագիտացնել), փորձագիտական մակարդակ (նորարարություն և շարունակական ուսուցում):

Այս մոտեցումը կարող է տարբեր հաստատություններում տարբեր լինել, սակայն բուհերը կարող են հմտությունների շրջանակը մշակելիս պահել ՈԱՇ-ի բաղադրիչները: Հիշյալ շրջանակն օգտակար է նաև բուհերի և արտաքին փորձագիտական խմբերի միջև երկխոսությունը ուղղորդելու տեսանկյունից:

Համապատասխանեցման գործընթացը պլանավորելիս բուհերը կարող են ՈԱՇ-ի բնորոշ հատկանիշները ՄԿԾ-ների մեջ ներդնել ուղղահայաց, իսկ գնահատման և դասավանդման մեթոդների մեջ՝ հորիզոնական:

Ուղղահայաց համապատասխանեցման գործընթացի պլանավորումը

Համապատասխանեցման գործընթացները պլանավորելու համար բուհերը հաշվի են առնում արտաքին պահանջները և դրանք արդյունավետորեն ներդնում ներքին գործընթացներում: Հետևաբար, համապատասխանեցումն արտացոլում է, թե ինչպես են ազգային որակավորումների և աշխատաշուկայի պահանջները ներդրվում ՄԿԾ տվյալ մակարդակի ուսումնառության արդյունքներում, այնուհետև մոդուլի ուսումնառության արդյունքներում: Գնահատման և դասավանդման մեթոդները, ինչպես նաև ուսանողներին տրված առաջադրանքներն ու հանձնարարությունները բխում են աշխատաշուկայի պահանջներն ու որակավորումների մակարդակներն արտացոլող այդ հատկանիշներից:

Հորիզոնական համապատասխանեցման գործընթացի պլանավորումը

Հորիզոնականան համապատասխանեցման գործընթացի պլանավորումն էական նշանակություն ունի՝ երաշխավորելու համար, որ դասընթացի ուսումնառության արդյունքները, գնահատման և դասավանդման մեթոդները հանգեցնում են ուսանողի առաջընթացին կոնկրետ ժամանակահատվածում: Ուսանողների ուսուցանումն ու գնահատումը պետք է երաշխավորեն, որ ուսանողները ինքնավարություն, պատասխանատվություն են ձեռք բերում և բարդ առաջադրանքներ յուրացնում կոնկրետ ժամանակահատվածում:

IV. Համապատասխանեցման գնահատման գործընթացը. համապատասխանեցման ստուգում

Արտաքին գնահատման գործընթացում փորձագիտական խումբը հաշվի է առնում երկու հիմնական չափանիշ՝ ՄԿԾ-ն ինչպե՞ս է պլանավորված ու համապատասխանեցված և ինչպե՞ս է իրականացվում ու մատուցվում: Այս գործընթացով փորձագետները ստուգում են՝ արդյոք տրաբամանորեն է իրականացվում որոշակի ժամանակահատվածում ուսանողների առաջընթացը և արդյոք գնահատման և դասավանդման գործընթացներն այնպես են մշակված, որ ապահովեն այդ առաջընթացը:

Բացի այդ, փորձագետներն ուշադրությունը կենտրոնացնում են ՄԿԾ շրջանակում ուսանողների առաջընթացի տրամաբանությանը և ստուգում՝ արդյոք այդ առաջընթացը հանգեցնում է ՄԿԾ ուսումնառության արդյունքների ձեռքբերմանը: Նրանք կենտրոնանում են նաև այն բանի վրա, թե ինչպես է ուսանողի առաջընթացը տարվա կտրվածքով արտացոլվում

ՄԿԾ-ում, և արդյոք այդ առաջընթացը լավ է հաշվեկշռված, այսինքն՝ արդյոք ուսանողների ծանրաբեռնվածությունը, առաջադրանքներն ու գնահատումը յուրաքանչյուր տարվա կտրվածքով հավասարակշռված են և իրատեսական:

Իրականացման մակարդակում փորձագիտական խումբը շեշտադրում է գնահատման գործընթացը տարբեր մակարդակներում: Կարևոր գործոն է, որ ուսանողների գնահատումը պետք է խթանի նրանց առաջընթացը յուրաքանչյուր տարվա/կիսամյակի ընթացքում: Այս մակարդակում փորձագետներն ուշադրություն են դարձնում՝ արդյոք առաջադրանքները/նախագծերը ուսանողների գործունեության մաս են կազմում և արդյոք կապված են աշխատաշուկայի պահանջների հետ:

ՄԿԾ-ների համապատասխանեցման գործընթացը ստուգելիս արտաքին փորձագետները հաշվի են առնում հետևյալ հարցերը.

Փոխկապակցումն արտացոլող հարցեր

1. Արտացոլո՞ւմ է արդյոք ՄԿԾ ավարտական որակավորումն ինչպես մասնագիտական ոլորտի (Սեկտորիալ որակավորումների շրջանակ և աշխատաշուկա), այնպես էլ որակավորման համապատասխան մակարդակի պահանջները (ՈԱՇ):
   ա. Արդյոք բուհն ունի՞ սահմանված կարողությունների շրջանակ:
   բ. Ուսանողները ձեռքբերումների ինչպիսի՞ մակարդակներ են ունենում ՄԿԾ շրջանակում, և ինչպե՞ս են այս մակարդակներն արտացոլում որակավորման մակարդակն ու կապվում դրա հետ:
   գ. Ո՞ր գործոնները կամ չափանիշներն են որոշում/սահմանում կարողությունների մակարդակը (բարդություն, ինքնավարություն, պատասխանատվություն):
   դ. Արդյո՞ք արդարացվա՞ծ է ուսումնառության/ձեռքբերումների առաջընթացի հիմքում դրված տրամաբանությունը:
2. Գնահատման ինչպիսի՞ չափանիշներ են կիրառվում աստիճանների շնորհման գործընթացում (հաշվի առնելով հաստատության մոտեցումը, քաղաքականությունը):
3. Ինչպե՞ս է պրակտիկան համապատասխանեցվում ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներին՝ նպաստելով համապատասխան աշխատանքահեն հմտությունների/կարողությունների ավելի արդյունավետ յուրացմանը:
   ա. Ինչպե՞ս են համապատասխանեցվում պրակտիկան (ուսանողի առաջընթացը մասնագիտական կյանքի շրջափուլում ուսումնառելիս, մասնագիտական մտածելակերպի ձևավորումը) և թեզի գնահատման գործընթացները:
4. Ինչպե՞ս են ներդրվում աշխատաշուկայի պահանջները ՄԿԾ ուսումնառության արդյունքներում: Ինչպե՞ս են արտահայտվում մասնագիտական կարողությունները ՄԿԾ ուսումնառության արդյունքներում:
5. Ուսանողների առաջընթացն ինչպե՞ս է արտացոլվում ՄԿԾ-ում (ուսումնառության տարեկան արդյունքներ):
6. Ո՞րն է դասընթացների և գնահատման հաջորդականության տրամաբանությունը (միտված ուսումնառության տարեկան արդյունքների արդյունավետ ձեռքբերմանը): Ինչպե՞ս է ապահովվում դասընթացների, մոդուլների տրամաբանական

հաջորդականությունը:

7. Ինչպե՞ս են առարկայի ուսումնառության արդյունքները երաշխավորում ուսումնառության տարեկան արդյունքների ձեռքբերումը:
8. Ինչպե՞ս են դասավանդման մեթոդները կապվում դասընթացի ուսումնառության արդյունքների հետ՝ ուսումնառության տարեկան արդյունքների (ուսանողների ընկալում, ընկալման/բավարարվածության վերաբերյալ հետադարձ կապ) ձեռքբերմանը նպաստելու համար:
9. Ինչպե՞ս են դասավանդման և ուսումնառության գործընթացները դասընթացի շրջանակում կապվում ուսանողների առաջընթացի գնահատման մեթոդների հետ՝ ուսումնառության տարեկան արդյունքների ձեռքբերմանը (ուսանողների առաջադիմության գնահատում, ուսանողների ուսումնառության վերաբերյալ հետադարձ կապ) նպաստելու համար:

Ստուգիչ հարցեր

1. Ամփոփիչ քննության/գնահատման փուլը գնահատո՞ւմ է արդյոք տվյալ մակարդակի ուսումնառության բոլոր արդյունքները, և հստա՞կ է արդյոք, թե ուսումնառության որ արդյունքները քննության փուլի որ հատվածում և ինչպես են գնահատվում:
   ա. Հավասարակշռվա՞ծ է արդյոք գնահատման գործընթացների բաշխումը:
2. Ուսանողներն ինչպե՞ս են մասնագետ դառնում (մասնագիտական կարողությունների ձևավորման ուղին):
   ա. Ինչպե՞ս է գնահատվում կարողությունների ձևավորումը:
3. Գնահատման գործընթացներն արդյոք հարմա՞ր են համապատասխան որակավորումները գնահատելու համար:
   ա. Մշակվա՞ծ են արդյոք հանձնարարություններ ուսանողների գործունեության որոշակի մակարդակի համար, արտացոլո՞ւմ են արդյոք դրանք աշխատաշուկայի պահանջները և ինչպե՞ս:
   բ. Փորձագետներից և աշխատաշուկայի ներկայացուցիչներից կազմված խումբը ստուգո՞ւմ է արդյոք ուսանողների գնահատման գործընթացը:
4. Արդյո՞ք հանձնարարությունների մակարդակը (պրակտիկայի ընթացքում կատարվելիք) որոշվում է գործատուի միջավայրում:
5. Ինչպե՞ս են ՄԿԾ ուսումնառության արդյունքները բաշխվում՝ ըստ համապատասխան գնահատման մակարդակների:
6. Համապատասխանո՞ւմ են արդյոք գնահատման մեթոդները/չափանիշները տվյալ մակարդակին/ուսումնական տարվան, և կա՞ արդյոք համապատասխանություն տվյալ մակարդակի/ուսումնական տարվա համար սահմանված գնահատման գործընթացների միջև:
7. ՄԿԾ շրջանակում վերահսկվո՞ւմ են արդյոք առաջադրանքների բարդության սահմանված մակարդակը, ինչպես նաև ուսանողների անկախության մակարդակը:
8. Հանձնարարությունները մշակելիս արդյոք դասախոսները հստակ պատկերացնո՞ւմ են, թե իրենց հանձնարարության որ հատվածն է կապվում ուսումնառության որոշակի

արդյունքների/նպատակների հետ:

9. Կա՞ն արդյոք բավարար նյութեր/առաջադրանքներ/թեմաներ/ռուբրիկներ/թվանշաններ, որոնց շնորհիվ հնարավոր է տարրորոշել ուսանողների առաջադիմության տարբեր մակարդակները:
10. ՄԿԾ ուսումնառության արդյունքները բավարարո՞ւմ են արդյոք աշխատաշուկայի պահանջները՝ հաշվի առնելով, որ շրջանավարտներն առաջին քայլերն են անում աշխատանքային ոլորտում:
11. ՄԿԾ ուսումնասիրության շրջանակներում ստուգվո՞ւմ է արդյոք, թե որքանով է ուսանողը պատրաստ մուտք գործելու աշխատաշուկա:
12. Որքանո՞վ է արդյունավետ դասընթացի ուսումնառության արդյունքների ձեռքբերումը (դասախոսի բավարարվածության (քննություն) աստիճանի բաշխումն ըստ յուրաքանչյուր արդյունքի):

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 14.
ՀՀ ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆԱԿ
(6-ՐԴ և 7-ՐԴ ՄԱԿԱՐԴԱԿՆԵՐ)

Մակարդակը	Որակավորումը	Կրթական ծրագիրը	Գիտելիքները	Հմտությունները			Կարողունակությունը (կոմպետենցիան)
				գիտելիքի կիրառման հմտությունները	հաղորդակցման, տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիաների (ՏՀՏ) և տվյալների հետ աշխատելու հմտությունները	ընդհանրական իմացական հմտությունները	ինքնուրույնությունը և պատասխանատվությունը
6-րդ	**ԲԱԿԱԼԱՎՐ** **(Բակալավրի դիպլոմ)**	**Բակալավրի կրթական ծրագիր** Տևողությունը՝ առնվազն 3 տարի (Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման համակարգ, այսուհետ՝ ԿՓԿՀ) (180-240 ԿՓԿՀ)	Մասնագիտական աշխատանքի կամ ուսումառության ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների ու մեթոդների իմացություն և առաջադեմ գիտելիքներ:	Հմտություններ, որոնք ցուցաբերում են նորարարական ու առաջադեմ մոտեցումներ և անհրաժեշտ են ձեռք բերած գիտելիքը և իմացությունը մասնագիտական աշխատանքի կամ ուսումնառության ընթացքում ծագած անկանխատեսելի խնդիրները լուծելիս:	• Տվյալ ոլորտին առնչվող տեղեկատվությունը, փաստարկները, գաղափարները, խնդիրները և դրանց լուծումները մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնելու և բացատրելու հմտություններ: • Մասնագիտական ոլորտում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքը դյուրացնելու համար ՏՀՏ-ներ կիրառելու հմտություններ: • Մասնագիտական ոլորտին առնչվող քանակական և որակական տվյալներ հավաքագրելու, մշակելու, վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտություններ՝ հիմնավորված դատողություններ անելու համար:	• Վերլուծելու և եզրահանգումներ կատարելու հմտություններ՝ դրսևորելով քննադատական մտածողություն: • Հմտություններ, որոնք պահանջում են ստեղծագործական մոտեցում ոլորտի մասնագիտական խնդիրները բացահայտելիս և տարբեր լուծումներ առաջադրելիս:	• Ծավալել լիարժեք մասնագիտական գործունեություն: • Կառավարել մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր անկանխատեսելի աշխատանքային կամ ուսումնական միջավայրում, ստանձնել պատասխանատվություն առանձին անհատների կամ թիմի մասնագիտական զարգացման համար: • Որոշել հետագա ուսումնառության կամ աշխատանքի ուղիները՝ ելնելով սեփական պահանջմունքներից: • Գիտակցել անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, հետամուտ լինել ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
7-րդ	**ՄԱԳԻՍՏՐՈՍ**	**Մագիստրոսի կրթական**	• Խորը մասնագիտացված	Առանցքային մասնագիտակա	• Մասնագիտական և ոչ մասնագիտական	Հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ	• Մասնագիտակա

	(Մագիստրոսի դիպլոմ) **ԴԻՊԼՈՄԱ-ՎՈՐՎԱԾ ՄԱՍՆԱԳԵՏ** **(Դիպլոմավոր-ված մասնագետի դիպլոմ)**	**ծրագիր** Տևողությունը՝ առնվազն 1 տարի (60-120 ԿՓԿՀ) **Դիպլոմավորված մասնագետի կրթական ծրագիր** Տևողությունը՝ առնվազն 5 տարի	գիտելիքներ, այդ թվում՝ տվյալ ոլորտի վերջին ձեռքբե-րումների վերաբերյալ, որոնք կիրառվում են ուսումնառու-թյան, հետա-զոտության և աշխատանքի ընթացքում: • Տվյալ մասնա-գիտական բնագավառի և միջմասնագի-տական ոլորտների տեսություն-ների, առաջավոր սկզբունքների ու մեթոդների իմացություն:	ն հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են՝ • հետազոտական ու նորարական գործունեությո ւն իրականացնել իս՝ տարբեր ոլորտների գիտելիքը համակցելու և նոր գիտելիք ստեղծելու համար, • նոր և անծանոթ իրադրություն-ներում տեսական ու գործնական խնդիրներ լուծելու համար:	լայն հանրությանն իր եզրահանգումները, համապատասխան հիմնավորումներն ու հետազոտության արդյունքները հստակ ու համակարգված ներկայացնելու և բացատրելու հմտություններ: • Մասնագիտական և (կամ) միջմասնագի-տական ոլորտներում բարդ խնդիրներ լուծելիս և հե-տազոտություններ կատարելիս ՏՀՏ-ները վարժ կիրառելու հմտություններ: • Հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են մասնագիտական և (կամ) միջ-մասնագիտական ոլորտներին առնչվող քանակական ու որա-կական տվյալները խորը վերլուծելու և գնահատելու համար՝ ոչ ամբողջական կամ սահմանափակ տեղեկատվության պայմաններում եզրահանգումներ	են մասնա-գիտական ոլորտի հիմնախնդիրները հետազոտելու, արդիական գաղափարներ ու մոտեցումներ առաջադրելու, ինչպես նաև ոլորտի գիտելիքի և պրակտիկայի ընդլայնմանը միտված նորա-րարական ու ստեղծագործա-լուծումներ առաջարկելու համար:	ն կամ ուսումնա-ռության ոլորտում ծավալել գործու-նեություն, որը պահանջում է բարդ և անծանոթ աշխատանքայի ն իրադրություննե րի կառավարման ու վերափոխման ռազմավարակ ան նոր մոտեցումներ: • Նպաստել մասնա-գիտական գիտելիքի զար-գացմանը: • Ստանձնել թիմի ռազմավարակա ն նպատակների իրագործումը վերահսկելու պա-տասխանատվու -թյուն: • Գնահատել իր շարունակական
					անելու և որոշումներ կայացնելու նպատակով:		կրթության ու մասնագիտակա ն զարգացման կարիքները՝ արդի տեխնոլոգիակա ն զարգացումների համատեքստում , ունակ լինել շարունակելու ուսումնա-ռությունն արագ փոփոխվող միջավայրերում: • Նպաստել քաղաքացիակա ն հասարակությա ն զարգացմանը: • Գործել՝ զուգակ-ցելով հայոց ազ-գային արժեհամա-կարգն ու պատմա-մշակութային փորձը համա-մարդկային արժեքների հետ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

Ավետիսյան Ս., Բայկով Ա., Պետրոսյան Լ. *Բժշկական կրթության մեթոդաբանությունը. դասականից նորարարական* «Բարձրագույն բժշկական կրթությունը. ներկան և ապագան» ուսումնամեթոդական XX գիտաժողով նվիրված ԵՊԲՀ 95-ամյակին, հոկտեմբեր 27-29, նյութերի ժողովածու, Երևան, 2014, 9-16 էջեր:

Ավետիսյան Լ., Մարկոսյան Ա., Բայկով Ա. Ուսումնական ծրագրերը, *Բժշկական կրթության մատուցման ձևերը և դրանց ազդեցությունը կրթության որակի վրա*, «Բարձրագույն բժշկական կրթությունը. ներկան և ապագան»ուսումնամեթոդականXX գիտաժողովնվիրված ԵՊԲՀ 95-ամյակին,հոկտեմբեր 27-29, նյութերի ժողովածու, Երևան, 2014, 17-23 էջեր:

Գրիգորյան Ա., Ղազարյան Դ., *Բլոգավարումը որպես ուսումնական գործընթացին աջակցող միջոց,* «Բարձրագույն բժշկական կրթությունը. ներկան և ապագան» ուսումնամեթոդական XX գիտաժողով նվիրված ԵՊԲՀ 95-ամյակին, հոկտեմբեր 27-29, նյութերի ժողովածու, Երևան, 2014, 50-54 էջեր:

Գրիգորյան Ա., Նավասարդյան Գ., Ավետիսյան Ս., Պապյան Ա., Պետրոսյան Լ., Վարդերեսյան Ս., *Թեստային հարցումների ու քննությունների բարելավման ուղիները*, «Բարձրագույն բժշկական կրթությունը. ներկան և ապագան» ուսումնամեթոդական XX գիտաժողով նվիրված ԵՊԲՀ 95-ամյակին, հոկտեմբեր 27-29, նյութերի ժողովածու, Երևան, 2014, 55-64 էջեր:

Թումասյան Վ., *Որակ», որակի ապահովում» հասկացությունները մանկավարժական գրականության մեկնաբանությունների մեջ,* Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(31), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2014, 118-125 էջեր:

Խաչատրյան Ռ., *Շահակիցների կառավարումը որպես ՀՀ բուհերի ռազմավարական կառավարման արդյունավետության բարձրացման նախադրյալ,* Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(39), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2017, 416-466 էջեր:

Խաչատրյան Ռ., *Գործունեության արդյունավետության ցուցանիշները որպես բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների գործունեության գնահատման ռազմավարական գործիք*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(35), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2016, 259-277 էջեր:

Խաչատրյան Ռ., *Ուսանողների ուսումնառության ինստիտուցիոնալ գնահատում, որակի բարելավման գործընթացի զարգացումը ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(31), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2014, 452-466 էջեր:

Խաչատրյան Ռ., *Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ռազմավարական պլանավորման ակնարկ*, Բանբեր Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(29), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2013, 78-99 էջեր:

Կարաբեկյան Ս. *Ուսանողների գնահատման համակարգի հիմնախնդիրները ՀՀ բուհերի կառավարման մշակույթի համատեքստում (մեթոդաբանական դիտարկումներ)*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(37), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2016, 80-84 էջեր:

Կարաբեկյան Ս., *Որակի մշակույթը բարձրագույն կրթության որակի ապահովման համակարգում (եվրոպական քննարկումների համատեքստում)*, Բանբեր Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ/կրթության կառավարում 2(22), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2012, 27-33 էջեր:

Կարախանյան Ս., Թոփչյան Ռ., *Հայաստանի բարձրագույն կրթության պահանջները. որակի ապահովումը՝ որպես սոցիալ-տնտեսական եվ մշակութային կարիքների հետ համապատասխանության շարժիչ ուժ*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(39), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2017, 375-389 էջեր:

Կարախանյան Ս., *Բարձրագույն կրթությունը Հայաստանում. հետխորհրդային ժառանգություն, առանձնահատկությունները և մարտահրավերները*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(35), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2016, 349-362 էջեր

ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության որոշում, 30 հունիսի 2011 թվականի N 959¬Ն

Ղամբարյան Գ., Բայկով Ա., *Հեռավար ուսուցումը բժշկական կրթության համակարգում*,/«Բարձրագույն բժշկական կրթությունը. ներկան և ապագան»

ուսումնամեթոդական XX գիտաժողով նվիրված ԵՊԲՀ 95-ամյակին, հոկտեմբեր 27-29, նյութերի ժողովածու, Երևան, 2014, 127-133 էջեր:

Մազմանյան Ա., *ՀՀ որակավորումների ազգային շրջանակի եվ որակավորում¬ների եվրոպական շրջանակի համադրելիության նախադրյալները*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(39), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2017, 521-532 էջեր:

Մազմանյան Ա., *Որակավորումների եվրոպական շրջանակը որպես որակավորումների ազգային շրջանակների մշակման մեթոդաբանական հենք*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(37), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2016, 116-145 էջեր:

Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն հիմնադրամ (ՈԱԱԿ), *Անցումային ժամանակաշրջանի մարտահրավերները ՀՀ մասնագիտական կրթության որակի ապահովման համակարգում.վստահության ձևավորում*, Երևան, 2013:

Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն հիմնադրամ (ՈԱԱԿ), *Որակի ներքին ապահովումը ՀՀ մասնագիտական կրթության ոլորտում. մարտահրավերներ ու հեռանկարներ*, Երևան, 2011:

Մելիքյան Ս., Շախազիզյան Լ., *Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման Եվրոպական համակարգի ներդրման հիմնախնդիրները ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(37), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2016, 146-158 էջեր:

Մելիքյան Ս. /Պապոյան Ա., *Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգի ստանդարտացման խնդիրները*, Բանբեր Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(31), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2014, 183-191 էջեր:

Միլիտոսյան Լ., *Մասնագիտության վերլուծության և քարտեզագրման դերը մասնագիտական կոմպետենցիաների ձեվակերպման գործընթացում*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(39), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2017,էջ 192-199 էջեր:

Միլիտոսյան Լ., *Մասնագիտության մոդուլային կրթական ծրագրի կառուցման հիմնական մոտեցումները*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(35), «Լինգվա»

հրատարակչություն, Երևան, 2016, 129-144 էջեր:

Միլիտոսյան Լ., *Դասախոսի գործունեության արդյունավետության գնահատումը*, Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարան, Մանկավարժություն և հասարակական գիտություններ 2(31), «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2014, 271-286 էջեր:

Տեմպուս Արմենքա (TEMPUS ARMENQA), *ՀՀ բարձրագույն կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի օգտագործման ուղեցույց*, Երևան, 2017:

Տեմպուս Արմենքա (TEMPUS ARMENQA), *Որակավորումների ազգային շրջանակի 101 եզրույթների բացատրական Բառարան: Որակավորումների ազգային շրջանակի մակարդակների (որակավորումների) նկարագրիչները: Որակավորումների ոլորտային հինգ շրջանակների մակարդակների (որակավորումների) նկարագրիչները*, Երևան, 2017:

Տեմպուս Արմենքա (TEMPUS ARMENQA), *ՀՀ բարձրագույն կրթության Որակավորումների ազգային շրջանակի 2016-2020 թթ. իրականացման ռազմավարություն*, Երևան 2016

Бароян К.М., Заргарян А.Л., Мкртчян К.Г.Опыт применения инновационных методов в контроле знаний на кафедре нормальной анатомии ЕГМУ //«Высшее медицинское образование: настоящее и будущее»XX учебно-методическая конференция,посвященная 95-летию ЕГМУ,октябрь 27-29,сборник материалов,Ереван, 2014, стр. 261-264.

Саркисян С.А., Байков А.В.Метод портфолио в высшем медицинском образовании // «Высшее медицинское образование: настоящее и будущее» XX учебно-методическая конференция, посвященная 95-летию ЕГМУ, октябрь 27-29, сборник материалов, Ереван, 2014, стр.281-287.

Allen, M. J. (2004). *Assessing Academic Programs in Higher Education*. Bolton: MA: Anker.

Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries. (2013). Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Baume, D. (2009). *Course design for increased student satisfaction*. Leeds Metropolitan University.

Betsy J. Case, M. A. (2008). *Alignment in Educational Assessment*. Pearson Education, Inc. or its affiliate(s).

Betsy J. Case, P. M. (2004). *Alignment in Educational Assessment (Pearson assessment report)*. Pearson Education, Inc. or its affiliate(s).

Brown, S. R. (1994). *Strategies for Diversifyung Assesment*. Oxford Centre for Staff Development.

Bryan Maguire, E. M. (2007).*Aligning learning outcomes descriptors in national and meta-frameworks of qualifications – Learning from Irish experience* . European journal of vocational training – No 42/43.

Centre for University Teaching, Learning and Assessment. (n.d.). Retrieved from http://uwf.edu/cutla/SLO/ActionWords

Commission, E. (2009). *ECTS Users' Guide* . Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.

Curriculum Alignment Module. (2013). Board of Trustees, University of Illinois .

Designing & Assessing Courses & Curricula. (n.d.). University of Minnesota.

Edited by Heather Fry, S. K. (2009). *A Habdbook for Teaching and Learning in Higher Eduction* . New York: Routledge.

Ewell, P. T. (2013). T*he Lumina Degree Qualifications Profile (DQP)*:. Occasional Paper # 16, P 32.

Forms and Methods of Teaching in Higher Education Institutions. (n.d.).

Henry Braun, A. K. (2006). I*mproving Education Through Assessment Innovation*, *and Evaluation*. American Academy of Arts and Sciences.

Kennedy, D. (2008). *Linking Learning Outcomes and Assesment of Learning of Student Science Teachers*. Science Education Internatuonal, Vol 19 .

Learning Outcomes. (2010). The Centre for Teaching and Learning, NUI Maynooth .

QAA. (2006). *Code of Practice for the Assurance of Academic Quality and Standards in Higher Education.* Gloucester : Quality Assurance Agency for Higher Educatio.

School and Program Mission, Goals and Outcomes. (2011). Fashion Institute of Technology .

Simon Ball, C. B. (2012). A *Marked Improvement: transforming assessment in higher education.* UK Higher Education Academy.

Snježana Rezić, A. G. (2014). *BENCHMARKING HANDBOOK*. Gent/Mostar: TEMPUS Project.

Stefanie, P. a. (2016). P*roposal for executing WP4 of the ALIGN project* .

Tan, J. B. (2007). *Teaching for Quality*. Open Universuty Press, McGraw-Hill Education .

Tang, J. B. (2006). *OUTCOMES-BASED TEACHING AND LEARNING (OBTL)*. Hobart: JB&CT.

Tang, J. B. (2007). T*eaching for Quality Learning at University*. The Society for Research into Higher Education & Open University Press.

Wilson, C. (2012). *HEA Toolkit Project*. LTA Group.

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԱԳԻՐ

ALIGN ծրագրի թիմն իր խորին շնորհակալությունն է հայտնում Բարձրագույն կրթության որակի ապահովման գործակալությունների միջազգային ցանցին (INQAAHE) Հայաստանի Հանրապետությունում, Ռուսաստանում և Ուկրաինայում բարձրագույն կրթության որակի ապահովման համակարգերի զարգացման գործընթացում ունեցած անգնահատելի ներդրման համար:

Հատուկ շնորհակալություն է ծրագիրը նաև հայտնում եվրոպական գործընկեր հաստատություններին անհրաժեշտ նյութեր տրամադրելու և «Մասնագիտության կրթական ծրագրերի Որակավորումների ազգային շրջանակների հետ համապատասխանեցման ուղենիշերի ուղեցույցի» մշակման համար:

ALIGN ծրագրի թիմը շնորհակալ է նաև ՀՀ գործընկեր հաստատություններին և ազգային թիմին սույն ուղեցույցը մշակելու համար:

***

ALIGN

ACHIEVING AND CHECKING THE ALIGNMENT BETWEEN ACADEMIC PROGRAMMES AND QUALIFICATION FRAMEWORKS

Co-funded by the Tempus Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission
This publication reflects the views only of the author and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Այս նախագիծը ֆինանսավորվել է Եվրոպական հանձնաժողովի աջակցությամբ:
Սույն հրապարակումը արտացոլում է միայն հեղինակների տեսակետերը, և Հանձնաժողովը չի կրում որևէ պատասխանատվություն դրանում պարունակող տեղեկատվության համար: